

Ekstern teoretisk prøve - Modul 3 – Somatisk sygdom og lidelse

Fagområder: Sygepleje, Anatomi og fysiologi herunder genetik, Sygdomslære herunder patologi og Ernæringslære og diætetik.

Professionshøjskolen
University College Nordjylland
Sygeplejerskeuddannelsen Aalborg

Ekstern teoretisk prøve

Modul 3

Dato: 15.04.2011

kl. 9.00-12.00

CASE:

Judith Damgaard er 25 år, netop nyuddannet lærer, hendes samlever Jens er 27 år og også lærer.

Judith er en meget aktiv kvinde, spiller håndbold i en 1. divisionsklub, har lige fået arbejde som lærer på en mindre privatskole og skal starte efter sommerferien med en 1. klasse.

Judith og Jens vil gerne snart have et barn.

Judith har de sidste 3-4 uger været uoplagt, træt, har tabt sig og har meldt fra til håndboldklubbens sommertræning, faldet tidligt i søvn om aftenen og ikke haft noget overskud til hverken Jens eller vennerne. Familien har dog tænkt, at det skyldtes de afsluttende eksamener på læreruddannelsen, og at Judith trængte til sommerferie.

Judith og Jens er taget på skovtur, for at Judith skal komme lidt til kræfter og genoptage sin løbetræning. De løber, Jens er løbet i forvejen, men efter et par kilometer stopper han og venter. Da Judith ikke kommer, går han tilbage.

Jens finder Judith liggende i græsset, hun er forvirret, siger hun er tørstig, forsøger at kravle, har en specielt lugtende ånde og taler utydeligt. Jens ringer efter en ambulance. Der startes væsketerapi i ambulancen.

Judith bliver indlagt, og der måles et blodsukker på 25,6 mmol/l. Arteriel pH er 6,9 og bikarbonat er 11 mmol/l.

Judith får insulin og får det hurtigt meget bedre.

Dagen efter orienteres Judith og hendes mand om, at Judith har diabetes mellitus type 1.

Sygepleje, sygdomslære herunder patologi, ernæringslære og diætetik:

Spørgsmål:

- 1) Redegør for hvordan diabetisk ketoacidose opstår. (6 point)
- 2) Nævn hvad der karakteriserer et hverdagsliv med diabetes. (2 point)
- 3) Redegør for, med udgangspunkt i oplysningerne i casen, hvilke forhold der kan have betydning for Judiths muligheder for at mestre den nye situation med et hverdagsliv som diabetiker. (6 point)
- 4) Nævn tre relevante observationer, som sygeplejersken bør foretage, når Judith ankommer til sygehuset og begrund hvorfor. (4 point)
- 5) Diæten ved diabetes mellitus. Beskriv formålene med diabetesdiæten. (4 point)
- 6) Beskriv anbefalingerne for fedtindholdet og fedtsyresammensætningen i diabetesdiæten. Beskriv endvidere konkrete kostråd, som kan bidrage til at diabetesdiæten lever op til anbefalingerne. (8 point)
- 7) Redegør for 2 af de 4 kundskabsområder (empirisk, personlig, etisk og æstetisk kundskab) inden for sygeplejen, og giv eksempler på anvendelse af de valgte kundskabsområder med udgangspunkt i casen. (10 point)

- 8) Redegør for hvordan hypoglycæmi (for lavt blodsukker) kan opstå og nævn symptomerne på hypoglycæmi. (8 point)
- 9) Hvilke sygeplejefaglige interventioner/handlinger vil du foreslå i relation til de symptomer, du har nævnt i spørgsmål 8 vedr. hypoglycæmi. Begrund svaret. (10 point)
- 10) Hvilke sygeplejefaglige interventioner/handlinger er, ifølge J.M. Morse's praksisteori vedr. lidelse, centrale, når patienten er i en tilstand af:
- Enduring
 - Emotional suffering (8 point)

Anatomi og fysiologi herunder genetik:

Opgave 1 (12 point)

Spyt og nedbrydning af kulhydrat.

Spyttet, saliva, kommer fra tre par spytkirtler.

1. Nævn både det latinske og det danske navn for de tre spytkirtler.
2. Udover vand og et bakteriedræbende enzym indeholder spyt også to andre stoffer. Hvilke?
3. Hvilken funktion har de to stoffer i spytet?
4. Gør rede for nedbrydningen af kulhydrat i fordøjelseskanalen.

Opgave 2 (8 point)

Regulering af blodglukose.

1. Udover insulin findes der andre hormoner, der deltager i regulering af blodglukose. Nævn 2 af disse hormoner.
2. I hvilken slags celler og i hvilket organ dannes insulin?
3. Hvilke 3 faktorer får insulin udskillelsen i gang?
4. Beskriv hvordan insulin virker på målcellerne og hvilken betydning det får for blodsukkerniveauet.

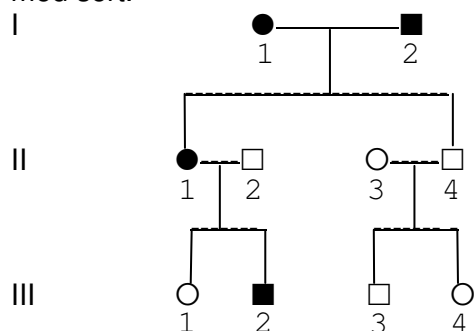
Opgave 3 (7 point)

Reabsorptionsprocessen i nyrene.

1. Beskriv reabsorptionsprocessen i nyrene.
2. Hvad forstår man ved nyrenes tærskelværdi?
3. Hvad er tærskelværdien for glukose?

Opgave 4 (7 point)

Nedenstående stamtræ viser nedarvningsmønsteret for en sygdom. Sygdommen er markeret med sort.

1. Hvilken form for nedarvning er der tale om? Begrund svaret.
2. Angiv genotyperne for alle personerne i stamtræet
3. Hvis følgende fætre og kusiner vælger at få børn sammen, hvad er sandsynligheden så for at de får et barn med sygdommen:
 - a. III-1 x III-3
 - b. III-2 x III-4